

Nieuwbouw agrosector blijft licht groeien

Lichte groei, stabilisatie en daarna weer lichte groei. Dat is de verwachting van het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) wat betreft de nieuwbouw in de agrarische sector tussen 2014 en 2019.

In 2013 is de nieuwbouw van agrarische gebouwen met 13 procent afgenomen, concludeert het EIB. Voor 2014 is de verwachting dat de nieuwbouw nog licht groeit om in 2015 te stabiliseren. Doordat agrarische gebouwen een relatief korte doorlooptijd hebben, werkt de ontwikkeling van de conjunctuur snel door in de bouwproductieontwikkeling.

Kansen melkvee

De effecten zijn ten opzichte van andere gebouwtypen echter relatief beperkt, omdat de agrarische sector minder sterk door de afname van de binnenlandse bestedingen wordt geraakt dan de gemiddelde Nederlandse utiliteitssector. Door de geplande afschaffing van het Europese melkquotum per april 2015 zijn er kansen voor

de Nederlandse melksector om te investeren in extra productiecapaciteit. De productie wordt echter wel geremd door strenge mestwetgeving.

Groei 2% per jaar

Bovendien is er onzekerheid over het landbouwbudget op Europese schaal en de impasse in het verlagen van handelsbarrières (de Doha-ronde) blijft voortduren. In december 2013 is er in Indonesië een stap gezet door de ondertekening van het zogenoemde Bali-pakket, wat een deel van het Doha-programma beslaat. Het is nog onduidelijk wat voor effect dit zal hebben op de nieuwbouwproductie van agrarische gebouwen. Naar verwachting zal de nieuwbouw van agrarische gebouwen in 2019 uitkomen op circa € 625 miljoen, met een gemiddelde groei tussen 2016 en 2019 van circa 2% per jaar.

Ook ING voorziet stabiliteit en lichte groei

In zijn kwartaalbericht voorspelt ook ING dat de agrarische sector als geheel stabiel blijft en licht doorgroeit. Volgens de bank is de agrarische sector een stabiele groeimotor voor de Nederlandse economie. 2013 is voor deze sector gemiddeld genomen goed verlopen. Het is zelfs de enige commerciële sector die sinds 2009, toen de financiële crisis uitbrak, is gegroeid. Niet toevallig zijn ook familiebedrijven, de ruggengraat van de agrarische sector, concludeert ING, en daardoor veel crisisbestendiger dan andere bedrijven. Ook de 5 procent groei van de agri-export in 2013 (tot een recordhoogte van 85,6 miljard euro) illustreert het groeivermogen van de agrarische sector. De positieve uitschieters van vorig jaar, de melkveehouderij en de akkerbouw, blijven ook in 2014 bovengemiddeld goed presteren, denkt de bank. Voor de totale agrarische sector gaat ING in 2014 uit van een iets hogere volumegroei (+1%) en een prijsdaling van 1 procent, zodat de waardegroei in 2014 nihil is.

maart 2014